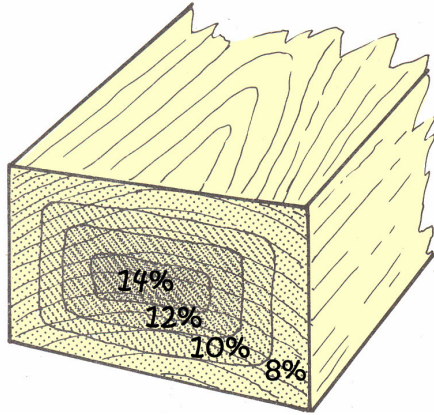

Fem veckor i Sauno eller fem år utomhus?

Över hela Europa verkar det vara ett axiom att om trä ska torka någorlunda sprickfritt så får det torka bara en cm djupt per år. Det bygger på många generationers erfarenheter och är trots skilda klimatförutsättningar lika självklart i Skandinavien som i Frankrike. Bildhuggare, träsnidare och svarvare, som ju behöver kraftiga dimensioner för sina alster, har därför ängsligt fått vakta sina

ämnen i många år för att vara säkra på att få sprickfritt material. Fem års väntan på en decimetertjock planka kan verka orimligt, men det är den verklighet de har fått leva med.

Levande ved har nämligen cellstrukturer som effektivt hindrar uttorkning under perioder av torka, eller då tjäle omöjliggör vattenupptagning,

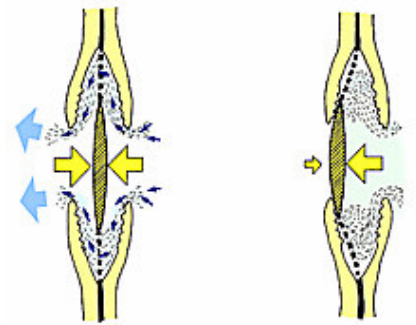
Dessa strukturer fortsätter märkligt nog att fungera mycket länge efter att ett träd avverkats och hindrar då vattnet från att komma ut.

Vid torkning ger de yttersta lagren av celler upp först, och eftersom de krymper vid torkningen så blir det yttre "höljet" för trångt för den fuktiga, oförändrade "kärnan". Då uppkommer torksprickor.

Om torkningen kan ske så långsamt att det instängda vattnet mycket långsamt kan diffundera utåt så kan sprickbildningen hållas under rimlig kontroll.

Med Sauno öppnas helt nya tidsperspektiv. Fem veckor räcker gott för en decimetertjock plank! Dessutom är risken för torksprickor mycket mindre än i trä som torkats i fem år utomhus!

Skälet är enkelt. Vid temperaturen 70-75°C förändras cellstrukturerna så att vatten förhållandevis snabbt kan vandra ända från centrum och ut. Själva torkningsprocessen kan därför kortas ner till någon vecka utan att torksprickor uppstår.

De flesta håller nog med om att all teori talar för Sauno, och alla nöjda kunder och det stora antal torktester som vi själva gjort sedan den första Sauno-prototypen kom till för 18 år sedan visar att teorierna håller. Visst händer det att virket spricker, men då beror det på att trädet har vuxit på ett sådant sätt att det finns stora spänningar i virket, vilket ingen torkmetod kan rå på. Torkning av rundvirke i dimensioner över 150 mm är även med Sauno ett lotteri, speciellt om tillväxten accelererat under trädets livscykel. Den kompakta kärnan krymper då mycket mindre än den porösa ytveden, och ytveden spricker hur man än bär sig åt.

Saunotorkad - Lufttorkad

Vår långa erfarenhet av Sauno har visat att den i alla situationer ger säkrare torkning och mindre sprickbildning än alla andra torkmetoder som vi jämfört med. Vi har också funnit att den producerar det mest formstabila virke som går att få.

Att torkningen dessutom sker på kort tid och till ett lågt pris är en bonus som alla ägare till en Sauno får del av.

Alla blir vinnare, men träsvare, träsnidare och bildhuggare är kanske de största vinnarna. Tidsperspektivet har förändrats radikalt och risken att förstöra dyrbart material har minimerats. Alla skålsvarvare kan nu grovsvärva av rått material och därefter torka och slutföra svarvningen inom tre veckor med mycket säkrare resultat än tidigare.